

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
теорії та історії держави і права
«27» серпня 2024 року,
протокол № 1.

Завідувач кафедри,
доктор історичних наук, професор
Леонід МІСІНКЕВИЧ
«27» серпня 2024 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за денною формою навчання

РОЗРОБНИКИ:

Професор кафедри теорії та історії держави і права, доктор юридичних наук, професор

Вікторія ВОВК
«26» серпня 2024 року

Старший викладач
кафедри теорії та історії держави і права

Анна Данілова
«26» серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО:

Декан факультету публічного управління ,
кандидат наук з державного управління ,
доцент

Тетяна ПІДЛІСНА
«28» серпня 2024 року

**Освітньо-професійна програма «Бакалавр публічного управління та адміністрування»
 Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
 Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування
 (<https://univer.km.ua/pro-universytet/fakultety/fakultet-publicnoho-upravlinnya>)**

Назва навчальної дисципліни	ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА
Викладачі	Лекції, консультації, екзамен: Вовк Вікторія Миколаївна , професор кафедри теорії та історії держави і права, доктор юридичних наук, професор (https://univer.km.ua/profile/vovk-viktoriya-mykolayivna) Семінарські заняття, консультації: Данілова Анна Вікторівна , старший викладач кафедри теорії та історії держави і права (https://univer.km.ua/profile/danilova-anna-viktorivna)
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Вовк Вікторія Миколаївна , професор кафедри теорії та історії держави і права, доктор юридичних наук, професор Електронна адреса: vmv@univer.km.ua Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=_KFPshoAAAAJ&cstart=0&pagesize=400 ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0588-2095 Данілова Анна Вікторівна , старший викладач кафедри теорії та історії держави і права Електронна адреса: a_danilova@univer.km.ua Google Scholar: http://surl.li/qdqsv ORCID: https://orcid.org/0000-0003-0744-5523 SCOPUS : https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57222307916
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Групові консультації відповідно до затвердженого розкладу. Індивідуальні онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою та Googlemeet у робочі дні з 9.00 до 17.00. Консультації до екзамену: напередодні екзамену відповідно до затвердженого розкладу.

Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для
--	--

	<p>активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні компетентності</p> <p>СК 2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.</p> <p>СК 3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.</p> <p>СК 10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.</p> <p>ПР 6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПР 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p>
Місце дисципліни в логічній схемі	<p>Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 1-й, семестр – 1-й.</p> <p>Для успішного опанування дисципліни здобувачі повинні розвивати компетентності із супутніх дисциплін: <i>«Історія української культури та державності»</i>.</p> <p>Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: <i>«Філософія»</i>; <i>«Політологія»</i>; <i>«Система публічного адміністрування»</i>; <i>«Конституційне право України»</i>; <i>«Основи публічного управління»</i>; <i>«Міське самоврядування»</i>; <i>«Адміністративне право та адміністративне судочинство»</i>; <i>«Історія публічного управління»</i>; <i>«Взаємодія держави і громадянського суспільства»</i>.</p>
Обсяг навчальної дисципліни	4 кредити ЄКТС / 120 годин, у тому числі самостійної роботи – 84 години, лекційних – 18 годин, семінарських – 18 годин.
Форма навчання	Денна.
Тижневе навантаження	2,3 год. аудиторних занять; 5,3 год. самостійної роботи на тиждень.
Мова викладання	Українська.
Формат навчальної дисципліни	Офлайн/онлайн лекції та семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, екзамен тощо. Для осіб з особливими освітніми потребами розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.

Зміст навчальної дисципліни	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Завдання	Максимальна кількість балів
	2/0/4	Тема 1. Предмет теорії держави і права	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 1 Семінарське заняття – 0 СРС – 1,3
	0/0/6	Тема 2. Поняття і сутність держави. Виникнення держави	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0 Семінарське заняття – 0 СРС – 1,3
	2/2/6	Тема 3. Форма держави.	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 1,2 Семінарське заняття – 5 СРС – 1,3
	0/0/6	Тема 4. Механізм та апарат держави.	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0 Семінарське заняття – 0 СРС – 1,3
	0/0/4	Тема 5. Суспільство і держава	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0 Семінарське заняття – 0 СРС – 1,3
	0/2/6	Тема 6. Право в системі нормативного регулювання	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0 Семінарське заняття – 5 СРС – 1,3
	0/0/4	Тема 7. Основні концепції праворозуміння	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0 Семінарське заняття – 0 СРС – 1,3
	2/2/8	Тема 8. Джерела (форми) права	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 1,3

		використанням ІКТ	
2/0/4	Тема 9. Правова система: поняття, структура, класифікація	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 1,1 Семинарське заняття – 0 СРС – 1,3
2/2/4	Тема 10. Системна характеристика права (система права)	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 1,2 Семинарське заняття – 5 СРС – 1,3
0/2/6	Тема 11. Норми права та інші соціальні норми. Правове регулювання.	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0 Семинарське заняття – 5 СРС – 1,3
2/2/8	Тема 12. Тлумачення, реалізація і застосування норм права	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 1 Семинарське заняття – 5 СРС – 1,3
2/2/4	Тема 13. Нормативно- правові акти та їх систематизація	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 1,2 Семинарське заняття – 5 СРС – 1,3
2/2/8	Тема 14. Правові відносини (правовідносини)	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 1 Семинарське заняття – 5 СРС – 1,3
2/2/6	Тема 15. Правопорядок і правопорушення. Юридична відповідальність	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 1,2 Семинарське заняття – 5 СРС – 1,8
Рекомендовані джерела для самостійної роботи	<p>1. Балинська О.М., Яценко В.А. Методологія сучасного правознавства: навчальний посібник; за заг. ред. О.М. Балинської. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 372 с. URL: http://surl.li/cmuois.</p> <p>2. Вовк В.М., Волуйко О.М. Аксиоматична природа правового знання. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»</i>. 2022. Вип. 69. С. 20–24. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.69.2.</p> <p>3. Загальна теорія права: підручник / О.В. Петришин, Д.В. Лук'янов, С.І.</p>		

	<p>Максимов, В.С. Смородинський та ін.; за ред. О.В. Петришина. Харків: Право, 2020. 568 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009/TEorijaDerjav_2009.pdf.</p> <p>4. Загальна теорія права. Нормативний курс: підручник для студ.-юристів за ред. д-ра юрид. наук, проф. С.В. Бобровник. Київ: Юрінком Інтер, 2021, 576 с. URL: https://jurkniga.ua/contents/zagalna-teoriya-prava-akademichniykurs.pdf?srsId=AfmBOoqLQwBysuoSikXISBkhxacnjsAeBDPFUvVWSiAdMvQSsVIGqnhV.</p> <p>5. Пендюра М.М. Теорія держави та права: курс інтерактивних лекцій. Київ: 7БЦ, 2023. 468 с. URL: https://www.naiiu.kiev.ua/files/kafedru/tdp/2024/kurs_interakt_lek_tdp_2023.pdf</p> <p>6. Теорія держави і права: навчальний посібник / Крестовська Н.М., Матвєєва Л.Г., Тицька Я.О., Атаманова Н.В., Арабаджи Н.Б. Міжнародний гуманітарний ун-т. 2021. 193 с. URL: http://surl.li/fmvzjj.</p>
<p>Методи навчання та форми поточного контролю</p>	<p>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «<i>Теорія держави і права</i>» (розміщені у бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)).</p> <p>Під час лекційних занять застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) традиційний усний виклад змісту теми; 2) слайдова презентація. <p>На семінарських та практичних заняттях застосовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дискусійне обговорення проблемних питань; – вирішення ситуаційних завдань; – повідомлення про виконання індивідуальних завдань; – складання окремих видів документів. <p>Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції; 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях; 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування; 4) захист підготовленого звіту про виконання ІНДЗ; 5) складання окремих видів документів за ситуаційними завданнями; 6) захист підготовленого публічного виступу. <p>Підсумковий поточний контроль проводиться у формі екзамену. Структура екзаменаційного білету включає три теоретичних питання.</p>
<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p>	<p>Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затвердженим рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол № 16, введене в дію наказом від 08.07.2016 р. № 359 / 16 (в редакції рішення вченої ради від 28.08.2020 р., протокол № 1, введене в дію наказом від 28.08.2020 р. № 312/20) (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protse_su_2020.pdf).</p> <p>Перескладання лекції: виконання завдання з використанням сучасних інформаційних технологій за темою пропущеної лекції.</p> <p>Перескладання семінарських занять: усне опитування, виконання тестових завдань, виконання практичних завдань із застосуванням інформаційних технологій.</p>

Підсумковий контроль	Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни.
Критерії оцінювання	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол № 16, введене в дію наказом від 08.07.2016 р. № 359 / 16 (в редакції рішення вченої ради від 28.08.2020 р., протокол № 1, введене в дію наказом від 28.08.2020 р. № 312/20) (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protse_su_2020.pdf).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права, введене в дію наказом від 19.02.2019 р. № 74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).</p>
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (http://univer.km.ua/page.php?pid=188).
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://old.univer.km.ua/doc/Etichniy_kodeks.pdf).
Зворотній зв'язок	<p>1) Під час аудиторних занять, консультацій.</p> <p>2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань здобувачів, що проводяться в університеті.</p>